

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.3.21.
COM(2013) 152 final

2013/0085 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet keretében a háztartási alkalmazottak méltányos módon történő foglalkoztatása tárgyában 2011-ben elfogadott 189. sz. egyezménynek az Európai Unió érdekében történő megerősítésével összefüggésben a tagállamoknak adott felhatalmazásról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Ez a javaslat lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy törvényesen megerősítsék a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet keretében a háztartási alkalmazottak méltányos módon történő foglalkoztatása tárgyában 2011-ben elfogadott 189. sz. egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény).

Az Egyezmény, amely globális foglalkoztatási minimumkövetelményeket állapít meg a háztartási alkalmazottak védelme érdekében, 2011. június 16-án, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 100. ülésén került elfogadásra, és várhatóan 2013 szeptemberében fog hatályba lépni.

2012 decemberéig az Egyezményt az ILO részes felei közül három állam erősítette meg. Az Egyezmény azon ILO-egyezmények közé tartozik, amelyeket az ILO naprakésznek tart, és ezért aktívan támogat.

Az Európai Unió (EU) mind belsőleg, mind külkapcsolataiban elkötelezte magát az úgynevezett „méltányos munka” program támogatása mellett. A munkaügyi normák központi helyet foglalnak el a méltányos módon történő foglalkoztatás biztosításában. Az ILO-egyezmények tagállamok általi megerősítése fontos jelzést ad az Unió azon következetes politikájáról, amely arra törekszik, hogy a munkaügyi normák világszerte javuljanak.

Emellett az emberkereskedelem felszámolására irányuló EU-stratégia¹ keretében a Bizottság sürgette, hogy a tagállamok megerősítsenek minden olyan nemzetközi dokumentumot, megállapodást és jogi kötelezettséget, amely segíti az emberkereskedelem ügyének eredményesebb, összehangoltabb és egységesebb kezelését. Ebbe a körbe tartozik az Egyezmény is.

Ezért az EU szintjén minden jogi természetű akadályt meg kell szüntetni annak érdekében, hogy a tagállamok megerősíthessék az Egyezményt, amelynek tartalma a jelenleg hatályos uniós szabályozás fényében nem ad okot aggodalomra.

Az Egyezmény rendelkezéseinek célja a háztartási alkalmazottakkal szembeni visszaélések elleni küzdelem és a háztartási alkalmazottak kizsákmányolásának visszaszorítása. Az Egyezmény 1. cikke értelmében háztartási alkalmazott minden olyan személy, aki munkaviszony keretében háztartási munkát végez („háztartási munka”: egy vagy több háztartásban vagy háztartás számára végzett munka). Az Egyezmény olyan intézkedések megtételére kötelezi az ILO tagállamait, amelyek révén a háztartási alkalmazottak foglalkoztatásában megelőzhető az erőszak és a gyermekmunka. A 3. cikk a háztartási alkalmazottak munkaviszonyához kapcsolódó alapvető jogok védelme érdekében arra szólítja fel az Egyezmény részes államait, hogy hozzák meg mindazokat az intézkedéseket, amelyeket az Egyezmény a munka világára vonatkozó alapvető elvek és jogok tiszteletben tartása, elősegítése és érvényesülése érdekében meghatároz. Az ezt követő rendelkezések egyebek mellett kötelezik az ILO tagállamait:

---

¹ Az emberkereskedelem felszámolására irányuló európai uniós stratégia (2012–2016), COM(2012) 286, 2012. június 19.

- a háztartási alkalmazottként foglalkoztatható személyek minimális életkorának rögzítésére és a 18. életévüket be nem töltött személyek védelmét szavatoló biztosítékok létrehozására,
- a visszaélések és az erőszak megelőzésére,
- a tisztességes szerződési feltételek és a méltányos foglalkoztatási körülmények biztosítására,
- annak biztosítására, hogy a munkavállalók tájékoztatást kapjanak foglalkoztatásuk feltételeiről és részleteiről,
- a külföldről való munkaerő-felvétel szabályozására és a szabad mozgás biztosítására,
- a háztartási alkalmazottak és más munkavállalók közötti egyenlő bánásmód biztosítására a javadalmazás és az egyéb juttatások területén,
- a magánszektorbeli munkaközvetítő ügynökségek szabályozására és felügyeletére, valamint
- egy külön ezzel a területtel foglalkozó panaszkezelési mechanizmus kialakítására.

Az Egyezmény az uniós jog olyan területeit érinti, amelyeken a szabályozás foka már magas szintet ért el.

Az Egyezmény elsősorban szociálpolitikai kérdésekkel foglalkozik. Ezen a területen az uniós jog szabályozza a munkahelyi biztonság és egészségvédelem minimumkövetelményeit, a fiatal személyek munkahelyi védelmét, a várandós, a gyermekágyas és a szoptató anyák védelmét, az írásos tájékoztatási kötelezettséget, a munkaidő szervezését, a bevándorlást és a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést.²

Az Egyezmény a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem területét is tárgyalja. Itt az uniós jog szabályozza a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódot, a nemek közötti egyenlőséget, illetőleg a várandós, a gyermekágyas és a szoptató anyák védelmét.³

Az Egyezmény a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés, valamint a menekültügy és a bevándorláspolitikai egyes kérdéseit is érinti. Ezekben a területeken az uniós jog szabályozza az emberkereskedelem megelőzését és az ellene folytatott küzdelmet, illetőleg a munkáltatókkal szembeni szankciókat.⁴

Az Egyezmény 8. cikke a migráns háztartási alkalmazottak védelmével foglalkozik, és ezen keresztül egyes vonatkozásaiban érinti munkavállalóknak az uniós jogban biztosított szabad mozgását.⁵

---

² 89/391/EGK irányelv, 94/33/EGK irányelv, 91/533/EGK irányelv, 2003/88/EK irányelv, 2011/98/EU irányelv, 2008/104/EK irányelv.

³ 2000/78/EK irányelv, 2000/43/EK irányelv, 2006/54/EK irányelv, 92/85/EGK irányelv.

⁴ 2011/36/EK irányelv, 2009/52/EK irányelv.

⁵ EUMSZ 45. cikk, 492/2011/EU rendelet.

2. AZ ÉRDEKELTEKSEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI, HATÁSVIZSGÁLATOK

Tárgytalan.

3. A JAVASLAT JOGIELEMEI

Az Európai Unió Bírósága által az EU külpolitikai hatáskörével kapcsolatban kidolgozott szabályok⁶ szerint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeinek megkötése és megerősítése tekintetében az a helyzet áll fenn,⁷ hogy a tagállamok saját hatáskörben a Tanács előzetes engedélye nélkül nem dönthetnek olyan egyezmények megerősítéséről, amelyeknek bizonyos részei az Unió hatáskörébe tartoznak.

Ugyanakkor az Európai Unió nem erősítheti meg az ILO-egyezményeket, mert az ilyen típusú egyezményeknek csak államok lehetnek részes felei.

Ennek megfelelően amennyiben egy megállapodás vagy szerződés tárgya részben az Unió és részben a tagállamok hatáskörébe tartozik, az Unió intézményeinek és a tagállamoknak meg kell tenniük minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az egyezmény megerősítésében és az egyezményből fakadó kötelezettségvállalások teljesítésében történő együttműködés a lehető legjobban biztosított legyen.⁸

Az elmúlt évtized folyamán elfogadott három ILO-egyezmény tekintetében, amelyeknek egyes részei az Unió hatáskörébe tartoznak, a Tanács a fentieknek megfelelően felhatalmazta a tagállamokat arra, hogy az Unió érdekében az Unió hatáskörébe tartozó részeket megerősítsék.⁹ A Bizottság emellett javaslatot fogadott el egy újabb ilyen tanácsi határozat elfogadása érdekében, amely a vegyi anyagokat szabályozó 170. sz. egyezményre vonatkozik.¹⁰

A háztartási alkalmazottak foglalkoztatását szabályozó 189. sz. egyezmény kapcsán megállapítható, hogy a szociálpolitika különböző területein, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem, a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés, illetőleg a menekültügy és a bevándorláspolitikai területén az Egyezményben szabályozott kérdésekben a szabályozás foka mára olyan magas szintet ért el, hogy a tagállamok külkapcsolataikban e tekintetben többé nem képesek szuverén módon fellépni.¹¹ Az EUMSZ

⁶ A Bíróságnak a 22/70. sz. AETR-ügyben 1971. március 31-én hozott ítélete, EBHT 1971., 263. o. Lásd még az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdését, amely jogszabályi formában is rögzíti ezeket az elveket.

⁷ A Bíróság 1993. március 19-i 2/91. sz. véleménye a vegyi anyagokat szabályozó 170. sz. egyezményről, EBHT 1993., I-1061. o.

⁸ A Bíróság 2/91. sz. véleménye, uo., 36., 37., és 38. pont.

⁹ Az elmúlt évtizedben a Tanács három olyan határozatot fogadott el, amelyben ILO-egyezmények megerősítésére hatalmazza fel a tagállamokat: a Tanács 2005. április 14-i határozata a tagállamok felhatalmazásáról a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tengerészek személyazonossági okmányairól szóló egyezményének (185. egyezmény) az Európai Közösség érdekében történő megerősítésére (HL L 136., 2005.5.30., 1. o.); a Tanács 2007. június 7-i határozata a tagállamoknak a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezményének az Európai Közösség érdekében történő megerősítésére való felhatalmazásáról (HL L 161., 2007.6.22., 63. o.); a Tanács 2010. június 7-i határozata a tagállamoknak a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményének (188. sz. egyezmény) az Európai Unió érdekében történő megerősítésére való felhatalmazásáról (HL L 145., 2010.6.11., 12. o.).

¹⁰ COM(2012) 677, 2012. november 20.

¹¹ A Bíróság 2/91. sz. véleménye, 25. és 26. pont.

153. cikke alapján a területen elfogadott uniós szabályozás a legtöbb esetben részletesebb, mint az Egyezményben megállapított általános elvek. Az Egyezmény általános elvei és az uniós jogok között nem áll fenn ellentmondás, és nincs olyan eset, hogy az Egyezmény rendelkezései beleütköznenek az uniós jogban e területeken előírt minimumkövetelményekbe.

Az ILO alapokmánya 19. cikkének (8) bekezdésével összhangban az Egyezmény minimumkövetelményeket határoz meg, ami azt jelenti, hogy a nemzeti végrehajtás során az Egyezményben előírtaknál szigorúbb normák is felállíthatók.

A munkavállalók védelmére és a munkavállalókkal való egyenlő bánásmódra vonatkozóan az Egyezményben megállapított szabályok és az e területre vonatkozó uniós szabályozás minimumkövetelményei között nincs szemléletbeli ellentmondás. Ez azt jelenti, hogy az Unió intézkedései szigorúbbak lehetnek az ILO normáinál, és viszont.¹²

Az Egyezmény egyik cikke a migráns háztartási alkalmazottak védelmére vonatkozik (8. cikk), és mint ilyen hatással lehet a munkavállalók szabad mozgására – ez a terület azonban az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.¹³ Az Egyezménynek mindazonáltal nem kiemelt célja az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdések szabályozása. Az Egyezmény 8. cikkének (2) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy a leendő munkavállalónak az országhatárok átlépése előtt átadandó írásos ajánlat követelménye nem vonatkozik a regionális gazdasági integrációk területeire. Ez a rendelkezés mindenfajta ütközés lehetőségét kizárja az Egyezmény és az EUMSZ 45. cikkében és a 492/2011/EU rendeletben a munkavállalók szabad mozgása vonatkozásában megállapított uniós szabályozás között. Ebből következően az Egyezmény e területre vonatkozó rendelkezései nem összeegyeztethetetlenek az uniós joggal.

Ennek megfelelően e javaslatnak az a célja, hogy a tagállamok felhatalmazást kapjanak az Egyezmény uniós hatáskörbe tartozó részeinek az Unió érdekében történő megerősítésére.

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (6) bekezdése, amely az analógia elve alapján alkalmazandó, összefüggésben az EUMSZ 153. cikkével, amely a munkavállalók munkakörülményeinek védelmét és javítását célzó uniós jogi aktusok első számú jogalapját adja.

---

¹² A Bíróság 2/91. sz. véleménye, 18. pont.

¹³ EUMSZ 45. cikk, 492/2011/EU rendelet.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet keretében a háztartási alkalmazottak méltányos módon történő foglalkoztatása tárgyában 2011-ben elfogadott 189. sz. egyezménynek az Európai Unió érdekében történő megerősítésével összefüggésben a tagállamoknak adott felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 153. cikkére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdése a) pontjának v. alpontjával és 218. cikke (8) bekezdésének első albekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,¹⁴

mivel:

- (1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság támogatja a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által naprakésznek nyilvánított nemzetközi munkaügyi egyezmények megerősítését, hozzájárulva ezzel az Európai Unió azon erőfeszítéseinek sikeréhez, amelyek keretében mindenki számára méltányos munkavégzési feltételek biztosítására törekszik mind az Unión belül, mind azon kívül, és amelynek fontos szempontja a dolgozók munkakörülményeinek védelme és javítása.
- (2) A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) keretében a háztartási alkalmazottak méltányos módon történő foglalkoztatása tárgyában 2011-ben elfogadott 189. sz. egyezményben (a továbbiakban: Egyezmény) foglalt legtöbb szabály sok tekintetben már ma is része a szociálpolitika,¹⁵ a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem,¹⁶ a

---

¹⁴ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁵ Különös tekintettel a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló 89/391/EGK irányelvre, a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló 94/33/EK irányelvre, a várandós, a gyermekágyas és a szoptató anyák védelméről szóló 92/85/EGK irányelvre, az írásos tájékoztatási kötelezettségről szóló 91/533/EGK irányelvre, a munkaidő-szervezésről szóló 2003/88/EK irányelvre, valamint a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló 2008/104/EK irányelvre.

¹⁶ Különös tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló 2000/78/EK irányelvre, a nemek közötti egyenlőségről szóló 2006/54/EK irányelvre, valamint a várandós, a gyermekágyas és a szoptató anyák védelméről szóló 92/85/EGK irányelvre.

büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés,¹⁷ valamint a menekültügy és a bevándorláspolitikai¹⁸ területén elfogadott uniós szabályozásnak.

- (3) Az Egyezménynek a migráns háztartási alkalmazottak védelmére vonatkozó rendelkezései érinthetik a munkavállalók szabad mozgását; ez a terület az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.¹⁹
- (4) Ebből adódóan az Egyezmény egyes részei az Unió hatáskörébe tartoznak, ezért a tagállamok e részek vonatkozásában az Unió intézményeinek keretein kívül nem vállalhatnak kötelezettségeket.²⁰
- (5) Az Európai Unió nem erősítheti meg az Egyezményt, mert annak kizárólag államok lehetnek részes felei.
- (6) Ebben a helyzetben az Egyezmény megerősítése tekintetében a tagállamoknak és az Unió intézményeinek együtt kell működniük.
- (7) A Tanácsnak ezért fel kell hatalmaznia a munkakörülmények területén elfogadott uniós szabályozás minimumkövetelményeinek hatálya alá tartozó tagállamokat arra, hogy az Európai Unió érdekeinek megfelelően megerősítsék az Egyezményt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Azon részek vonatkozásában, amelyek a Szerződések által az Unióra átruházott hatáskörökbe tartoznak, a tagállamok felhatalmazást kapnak a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) keretében a háztartási alkalmazottak méltányos módon történő foglalkoztatása tárgyában 2011-ben elfogadott 189. sz. egyezmény megerősítésére.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

---

¹⁷ Különös tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemlről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelvre.

¹⁸ Különös tekintettel a munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló 2009/52/EK irányelvre, valamint az összevont engedélyről szóló 2011/98/EU irányelvre.

¹⁹ EUMSZ 45. cikk, 492/2011/EU rendelet.

²⁰ Az Európai Bíróság 1993. március 19-i 2/91. sz. véleménye, EBHT 1993., I-1061. o., 26. pont.